

NOTA DE FUNDAMENTARE
la proiectul de lege de modificare a Legii nr. 257/2006
privind organizarea și funcționarea piețelor produselor agricole și agroalimentare
(monitorizarea pieței agricole și agroalimentare)

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ

Proiectul de lege de modificare a Legii nr. 257/2006 privind organizarea și funcționarea piețelor produselor agricole și agroalimentare (monitorizarea pieței agricole și agroalimentare) este elaborat de Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ

2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ

Proiectul de lege a fost elaborat în contextul procesului de integrare europeană a Republicii Moldova și al angajamentelor asumate pentru armonizarea legislației naționale cu acquis-ul Uniunii Europene în domeniul organizării piețelor produselor agricole și agroalimentare, aferent Capitolului 11 – Agricultură și Dezvoltare Rurală, acțiunea nr. 24 din Programul Național de Aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană pentru anii 2025-2029, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 306/2025.

Temeiul juridic principal al proiectului îl constituie necesitatea elaborării cadrului de aplicare a prevederilor art. 223 și art. 224 din Regulamentul (UE) nr. 1308/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de instituire a unei organizări comune a piețelor produselor agricole și de abrogare a Regulamentelor (CEE) nr. 922/72, (CEE) nr. 234/79, (CE) nr. 1037/2001 și (CE) nr. 1234/2007 ale Consiliului, CELEX: 32013R1308, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 347 din 20 decembrie 2013, așa cum a fost modificat ultima oară prin Regulamentul (UE) 2026/471 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 februarie 2026, care stabilesc cadrul juridic privind:

- colectarea și comunicarea datelor de piață de către statele membre și operatorii economici;
- instituirea unor sisteme funcționale de monitorizare a pieței agricole;
- stabilirea tipurilor de date, a metodelor de notificare, a frecvenței și formatului raportării;
- asigurarea protecției datelor cu caracter personal în cadrul acestor procese.

În conformitate cu aceste prevederi, statele trebuie să dispună de mecanisme instituționale și tehnice capabile să colecteze, să proceseze și să transmită date relevante privind evoluțiile pieței agricole, în vederea monitorizării și analizei pieței, fundamentării măsurilor de politică agricolă, asigurării transparenței pieței și respectării obligațiilor de notificare față de Comisia Europeană și organizațiile internaționale.

Totodată, proiectul vizează crearea cadrului juridic necesar pentru implementarea ulterioară a actelor de punere în aplicare adoptate de Comisia Europeană în temeiul Regulamentului (UE) nr. 1308/2013, inclusiv a celor privind raportarea prețurilor, producției și stocurilor precum Regulamentele (UE) 2017/1183 și 2017/1185.

De asemenea, elaborarea proiectului este determinată de angajamentele asumate de Republica Moldova în cadrul Acordului de Asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană și reflectate în Programul Național de Aderare la Uniunea Europeană 2025–2029, care prevăd dezvoltarea unor sisteme compatibile cu cele ale Uniunii Europene pentru colectarea și analiza datelor de piață.

La nivel național, proiectul este determinat de necesitatea modernizării cadrului juridic existent și de consolidare a capacității instituționale de monitorizare a pieței agricole. Legea nr. 257/2006

privind organizarea și funcționarea piețelor produselor agricole și agroalimentare nu oferă un cadru adecvat pentru organizarea unui sistem funcțional de colectare și analiză a datelor de piață, ceea ce limitează capacitatea autorităților publice de a fundamenta politici eficiente și de a reacționa la evoluțiile pieței. Prin urmare, intervenția legislativă este necesară pentru:

- instituirea unui sistem informațional integrat de monitorizare a pieței agricole;
- consolidarea rolului autorității competente în colectarea și analiza datelor;
- asigurarea unui cadru normativ clar pentru colaborarea între instituțiile publice și operatori economici;
- creșterea transparenței și funcționalității pieței produselor agricole și agroalimentare.

2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative

Regulamentul (UE) nr. 1308/2013 instituie un cadru pentru monitorizarea pieței produselor agricole, bazat pe colectarea sistematică, prelucrarea și comunicarea datelor relevante privind prețurile, producția, stocurile și schimburile comerciale. În conformitate cu art. 223, statele trebuie să asigure existența unor sisteme capabile să colecteze date de la operatorii economici și instituțiile publice, să stabilească metode standardizate de notificare a datelor colectate, să asigure transmiterea regulată a datelor către Comisia Europeană, să permită publicarea informațiilor, cu respectarea principiului confidențialității acestora. Totodată, art. 224 impune cerințe stricte privind limitarea scopului prelucrării datelor, anonimizarea și agregarea acestora în scop de analiză și respectarea regulilor privind protecția datelor cu caracter personal.

Cadrul normativ național actual stabilit prin Legea nr. 257/2006, reglementează mecanismele de organizare a pieței și rolul structurilor instituționale, însă nu instituie un sistem funcțional de monitorizare a pieței bazat pe date, nu reflectă pe deplin reglementările privind obligațiile de raportare a agenților economici, definirea categoriilor de date și mecanisme de colectare, nu stabilește proceduri de transmitere și utilizare a datelor, reguli de publicare în contextul monitorizării pieței agricole și agroalimentare. Această situație creează un decalaj semnificativ față de cerințele acquis-ului Uniunii Europene și limitează capacitatea Republicii Moldova de a asigura compatibilitatea cu sistemele europene de raportare și monitorizare a pieței agricole.

Deși legea face referire la un „sistem informatic de piață”, această prevedere este una generală și nu este susținută de mecanisme operaționale de colectare și validare a datelor, de obligații explicite pentru operatorii economici de a furniza date, de proceduri de raportare și instrumente de analiză a datelor. În practică, datele privind piața agricolă sunt colectate dispersat, fără a exista un sistem integrat care să permită corelarea și validarea acestora, analiza evoluției pieței, elaborarea de prognoze și evaluări de riscuri.

Astfel, în procesul de monitorizare a pieței agricole și agroalimentare lipsește imaginea completă și actualizată asupra pieței, ceea ce duce la reacții întârziate la fluctuațiile acestora, transparență redusă pentru operatorii economici și nu în ultimul rând, dificultăți în fundamentarea politicilor publice.

În contextul evoluțiilor economice și al necesității adaptării la mecanismele Politicii Agricole Comune, aceste deficiențe afectează capacitatea sistemului național de a asigura o gestionare eficientă și bazată pe date a pieței agricole.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul de lege urmărește instituirea unui cadru juridic național compatibil cu prevederile art. 223 și 224 din Regulamentul (UE) nr. 1308/2013, prin introducerea unor mecanisme clare și funcționale de colectare, prelucrare și comunicare a datelor privind piața produselor agricole și agroalimentare. În acest sens, proiectul prevede:

- instituirea unui cadru normativ distinct pentru monitorizarea pieței agricole, prin introducerea unui capitol nou în lege, dedicat exclusiv colectării și gestionării datelor de piață;
- definirea sistemului informațional de monitorizare a pieței agricole ca sistem informațional de stat, aliniat cerințelor UE privind funcționalitatea, interoperabilitatea și securitatea datelor;
- reglementarea explicită a obligațiilor de raportare a datelor de către operatorii economici și instituțiile publice, în conformitate cu cerințele europene privind notificarea datelor de piață;
- stabilirea cadrului pentru adoptarea actelor de punere în aplicare, prin care vor fi detaliate categoriile de date, frecvența raportării, metodologia și formatele de transmitere, în linie cu practicile Uniunii Europene;
- introducerea unor reguli clare privind confidențialitatea și publicarea datelor, inclusiv prelucrarea acestora în formă agregată și protecția datelor cu caracter personal, conform art. 224 din Regulamentul (UE) nr. 1308/2013.

Aceste prevederi creează premisa alinierii sistemului național la mecanismele utilizate la nivelul Uniunii Europene pentru monitorizarea pieței agricole, inclusiv pentru raportarea periodică a datelor către Comisia Europeană. În statele membre ale Uniunii Europene, astfel de sisteme sunt deja operaționale și reprezintă un element esențial al funcționării Politicii Agricole Comune. De exemplu, în Estonia, monitorizarea pieței agricole este realizată prin sisteme integrate de colectare a datelor administrate de instituții specializate (METK), care colectează cu anumită periodicitate (săptămânal, lunar sau de 2 ori în lună, trimestrial, semestrial sau anual, în funcție de tipul de produs) date de la operatorii economici și le transmit autorităților competente și Comisiei Europene. Prin urmare, proiectul de lege creează cadrul juridic necesar pentru implementarea unor mecanisme similare în Republica Moldova.

Proiectul de lege introduce un set de elemente noi esențiale pentru modernizarea cadrului normativ existent și pentru crearea unui sistem funcțional de monitorizare a pieței agricole. Principalele elemente noi sunt următoarele:

1. Introducerea unui capitol distinct în lege.

Se propune completarea Legii nr. 257/2006 cu un capitol nou dedicat monitorizării pieței produselor agricole și agroalimentare și comunicării datelor de piață. Acest capitol stabilește scopul și obiectivele monitorizării pieței, definește cadrul național de colectare și validare a datelor și creează baza juridică pentru dezvoltarea unui sistem informațional modern.

2. Redefinirea sistemului informațional de piață.

Noțiunea existentă de „sistem informatic de piață” este înlocuită cu „sistem informațional de monitorizare a pieței agricole”, cu un conținut extins. Noul concept include: colectarea, validarea, prelucrarea, stocarea, analiza și comunicarea datelor. Această redefinire transformă sistemul dintr-un instrument formal într-un mecanism funcțional de analiză economică și suport pentru politicile publice.

3. Stabilirea rolului autorității competente.

Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare va organiza sistemul de colectare a datelor, va elabora metodologii și cerințe de raportare, va asigura analiza și valorificarea datelor, precum și va asigura administrarea sistemului informațional.

4. Introducerea obligațiilor de raportare a datelor.

Proiectul instituie, pentru prima dată în mod explicit, obligații legale de furnizare a datelor pentru toți operatorii economici (producători, procesatori, comercianți etc.) cu activitate în domeniu, precum și instituțiilor publice care dețin date relevante. Totodată, proiectul stabilește tipurile de date de furnizat (prețuri, volume de producție, stocuri etc.) și posibilitatea detalierii acestora prin acte normative subsecvente, ca și în cazul frecvenței raportării, formularelor sau metodologiilor de raportare. Această abordare permite adaptarea rapidă la cerințele UE și ajustarea sistemului în funcție de evoluțiile pieței.

Întrucât cadrul de monitorizare a pieței agricole și agroalimentare se instituie inclusiv ca instrument de fundamentare a politicilor publice de sector, fiind imperativă participarea reprezentativă a furnizorilor de date, proiectul menționează că neconformarea la obligația de notificare a datelor constituie încălcarea prevederilor legii. Introducerea unui mecanism de constatare a neîndeplinirii obligațiilor de raportare, însoțit de posibilitatea dispunerii măsurilor de remediere și a publicării informațiilor în formă agregată privind gradul de conformare, reprezintă o soluție adaptată. Această abordare este în concordanță cu practicile Uniunii Europene, unde accentul este pus pe asigurarea calității și completitudinii datelor prin mecanisme de conformare graduală, de stimulare a responsabilizării furnizorilor de date, și nu prin sancțiuni coercitive.

5. Reglementarea confidențialității și protecției datelor.

Proiectul de lege concretizează reguli generale privind protecția datelor cu caracter personal și publicarea datelor în formă agregată, prevederi care duc la respectarea standardelor UE și creșterea încrederii operatorilor economici în sistem.

6. Introducerea termenelor de implementare cu perioadă de adaptare permite pregătirea instituțională și tehnică pentru intrarea în vigoare a noului capitol.

Proiectul urmărește instituirea și operaționalizarea, în termen de până la 18 de luni de la intrarea în vigoare a legii, a sistemului informațional de monitorizare a pieței agricole și agroalimentare, precum și a unui mecanism standardizat de raportare pentru principalele categorii de date de piață: prețuri, producție, stocuri și fluxuri comerciale.

Adoptarea proiectului va crea baza unui sistem funcțional de monitorizare a pieței agricole și agroalimentare, contribuind la creșterea transparenței și predictibilității pieței, fundamentarea politicilor agricole pe date reale, precum și la alinierea la cerințele Uniunii Europene.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

În procesul analizei necesității acestui proiect de lege, s-au examinat mai multe opțiuni de intervenție, în raport cu obligațiile ce decurg din art. 223 și 224 din Regulamentul (UE) nr. 1308/2013, care impun statelor dezvoltarea unor sisteme funcționale de colectare, prelucrare și comunicare a datelor de piață:

1. Opțiunea de menținere a cadrului normativ actual nu a fost acceptată, întrucât nu permite transpunerea prevederilor art. 223 și 224 din Regulamentul (UE) nr. 1308/2013, nu creează cadru juridic pentru instituirea obligațiilor de raportare a datelor și pentru dezvoltarea unui sistem informațional relevant. Această opțiune este incompatibilă cu cerințele UE și angajamentele asumate de Republica Moldova.

2. Opțiunea de reglementare exclusivă prin acte normative subsecvente a fost respinsă în lipsa unei baze legale primare pentru instituirea obligațiilor de raportare pentru operatorii economici.

3. Sistem voluntar de raportare a datelor. Această opțiune presupune colectarea datelor de piață pe bază voluntară, fără instituirea unor obligații legale. Aceasta nu a fost acceptată întrucât

nu asigură acoperirea și reprezentativitatea datelor, generează riscuri de raportare incompletă sau selectivă, nu permite colectarea sistematică a datelor necesare pentru raportările către UE .

4. Utilizarea datelor statistice existente, colectate de Biroul Național de Statistică și alte instituții, fără instituirea unui sistem dedicat de monitorizare a pieței, a fost respinsă deoarece datele statistice sunt colectate cu periodicitate redusă și nu acoperă toate necesitățile de monitorizare operativă. Astfel, lipsesc detaliile necesare pentru analize prompte ale pieței - date privind stocurile, prețuri actualizate pe diferite tipuri de produse, fluxuri comerciale etc.

Analiza opțiunilor alternative a evidențiat faptul că în lipsa unei intervenții legislative nu poate fi asigurată colectarea sistematică și completă a datelor de piață, nu poate fi dezvoltat un sistem informațional integrat, nu pot fi stabilite responsabilități între participanții la proces, pe când intervenția legislativă prin modificarea Legii nr. 257/2006 instituie un cadru juridic primar pentru monitorizarea pieței, introduce obligații de raportare, facilitează crearea unui sistem informațional de stat dedicat.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Implementarea prevederilor proiectului de lege va genera un impact instituțional asupra autorităților publice, în special asupra Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare, în calitate de autoritate competentă pentru monitorizarea pieței produselor agricole și agroalimentare. Acest impact derivă din necesitatea alinierii la cerințele Regulamentului (UE) nr. 1308/2013, care presupun existența unor sisteme funcționale de colectare, prelucrare și comunicare a datelor de piață, precum și a unor mecanisme instituționale pentru gestionarea acestora.

Pe termen mediu și lung, sistemul va contribui la transformarea Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare într-o instituție capabilă să elaboreze și să implementeze politici agricole moderne, aliniate la principiile Politicii Agricole Comune și bazate pe analiză economică și date în timp real, întrucât sistemul va permite:

- luarea deciziilor bazate pe date;
- identificarea timpurie a dezechilibrelor de piață (volatilitatea prețurilor, excedente, deficit), permițând intervenții ținute;
- fundamentarea măsurilor de sprijin și intervenții, inclusiv a schemelor de subvenționare, în baza unor analize economice reale, nu estimative;
- monitorizarea și evaluarea impactului politicilor agricole;
- îmbunătățirea capacității de prognozare și planificare, inclusiv în contextul securității alimentare;
- asigurarea unei poziții instituționale consolidate în dialog cu Comisia Europeană, având disponibile date credibile și comparabile;
- creșterea eficienței administrative, prin reducerea dependenței de surse de date fragmentate și neuniforme, precum și automatizarea proceselor de colectare și analiză a datelor.

În acest sens, proiectul implică acțiuni de:

1. consolidare a rolului Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare în coordonarea sistemului de monitorizare a pieței.

- 1.1. desemnarea sau consolidarea unei unități responsabile de monitorizarea pieței;
- 1.2. instruirea personalului în domeniul colectării, gestionării și analizei datelor;
- 1.3. dezvoltarea procedurilor interne și a metodologiilor de lucru.

2. creare și dezvoltare a unui sistem informațional dedicat.

2.1. efectuarea unui studiu de identificare a datelor existente privind piața agricolă și agroalimentară, a periodicității colectării lor, a formatelor de colectare și instituțiilor responsabile, a gradului de acoperire cu date a necesităților etc.;

2.2. elaborarea și aprobarea a documentației de creare a sistemului.

Impactul acțiunii pe termen scurt este unul semnificativ, în faza de dezvoltare a sistemului, întrucât implică și efort financiar, și unul redus pe termen lung, în faza de operare și mentenanță a sistemului. Se menționează că costurile reale de dezvoltare a sistemului vor fi disponibile ca urmare a unei expertize efectuate cu suportul partenerului Solidarity Fund PL în Moldova din cadrul proiectului „Sisteme Agroalimentare Sustenabile” (amintit la pct. 4.2.).

3. instituirea mecanismelor de cooperare și schimb de date între autorități publice precum Biroul Național de Statistică, Serviciul Vamal, alte instituții relevante.

3.1. stabilirea unor mecanisme de schimb de date între instituții;

3.2. adaptarea fluxurilor de date existente.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Implementarea sistemelor de monitorizare a pieței agricole reprezintă o practică standard în statele membre ale Uniunii Europene și este susținută, în multe cazuri, prin fonduri europene sau alte instrumente de asistență externă. În contextul procesului de integrare europeană, dezvoltarea unui astfel de sistem în Republica Moldova poate beneficia de asistență tehnică, finanțare din partea partenerilor de dezvoltare, proiecte de cooperare internațională.

Dezvoltarea sistemului de monitorizare a pieței agricole este prevăzută în documentele de planificare strategică aferente modernizării și digitalizării sectorului agricol. În documentele de planificare națională - Planul Național de Dezvoltare pentru perioada 2024-2026, aprobat prin [Hotărârea Guvernului nr. 361/2024](#) (OG 1, acțiunea de reformă nr. 4, SIPA) este estimată finanțarea pentru implementarea sistemului de colectare periodică și eficientă a datelor privind piața și prețurile, în valoare de 7.647,6 mii lei. Mijloacele respective nu au fost alocate efectiv, având în vedere că sistemul se află încă la etapa de conceptualizare, evaluare a necesităților funcționale și elaborare a documentației tehnice. Totodată, dezvoltarea sistemului este prevăzută și în Planul Național de Dezvoltare actualizat pentru 2026-2028, aprobat prin [Hotărârea Guvernului nr. 238/2025](#), partea operațională a planului, acțiunea nr. 19.

Impactul financiar al proiectului este determinat în principal de două categorii de costuri:

1. Costuri de dezvoltare a sistemului informațional.

Acestea reprezintă costuri unice, al căror nivel depinde de soluția tehnică aleasă și gradul de reutilizare a infrastructurii existente, și include următoarele acțiuni:

- analiza și inventarierea surselor de date existente;
- elaborarea conceptului și a specificațiilor tehnice;
- dezvoltarea și adaptarea aplicațiilor informatice;
- testarea și implementarea sistemului.

Astfel, la momentul actual, în cadrul proiectului „Sisteme Agroalimentare Sustenabile” implementat de către Agenția Cehă pentru Dezvoltare, Solidarity Fund PL în Moldova și Centrul Leton de Consultanță și Formare Rurală, în parteneriat cu Delegația Uniunii Europene în Republica Moldova, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare beneficiază de suport în efectuarea studiului de evaluare a datelor disponibile în prezent în sistemele informaționale din țară și determinarea modului în care sistemele existente și legăturile instituționale pot fi integrate pentru a asigura o colectare eficientă și fiabilă a datelor. Evaluarea va include, de asemenea, o analiză a legislației relevante pentru a identifica eventualele lacune de reglementare sau oportunități de

îmbunătățire, precum și un aspect foarte important - estimarea costurilor asociate dezvoltării, implementării și mentenanței sistemului informațional. Cu suportul acelorași parteneri, va fi elaborat conceptul sistemului, precum și caietul de sarcini pentru dezvoltarea acestuia. Totodată, în temeiul studiului de fezabilitate vor putea fi determinate principalele grupuri de produse reprezentative pentru piața națională pentru care se vor notifica date și informații, se vor stabili condiții pentru eligibilitatea furnizorilor de date, perioadele de notificare etc.

La această etapă, suma indicată în documentele de planificare (PND) reprezintă o estimare inițială, utilizată în scop de planificare strategică. Costurile reale aferente dezvoltării infrastructurii tehnice, interoperabilităților, modulelor funcționale, mentenanței și extinderii treptate a sistemului de monitorizare a pieței agricole și agroalimentare vor putea fi estimate cu un grad mai înalt de exactitate după elaborarea studiului de fezabilitate, aprobarea conceptului sistemului informațional și finalizarea caietului de sarcini pentru dezvoltarea acestuia.

2. Costuri operaționale.

Acestea reprezintă costuri recurente necesare pentru mentenanța sistemului informațional, instruirea utilizatorilor, administrarea și analiza datelor.

În scopul limitării impactului bugetar, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, de comun cu partenerii proiectului „Sisteme Agroalimentare Sustenabile”, au convenit asupra conceptualizării sistemului de monitorizare a pieței astfel, încât să permită utilizarea datelor deja colectate de instituții, să se evite dubla colectare, să fie integrabil cu sistemele deja existente și să permită implementarea etapizată a acestuia, în funcție de priorități și resurse financiare disponibile.

Prin urmare, la etapa actuală, proiectul de lege instituie cadrul juridic necesar pentru dezvoltarea ulterioară a sistemului informațional de monitorizare a pieței agricole și agroalimentare, fără a genera prin sine cheltuieli imediate suplimentare de la bugetul de stat. Necesitățile financiare concrete vor fi determinate și promovate în procesul de planificare bugetară, în baza studiului de fezabilitate, a conceptului sistemului și a caietului de sarcini, mai ales că implementarea sistemului informațional este planificată etapizat, în funcție de capacitățile instituționale și resursele financiare disponibile.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

În contextul alinierii la cerințele Uniunii Europene, implementarea proiectului de lege presupune instituirea unui mecanism de comunicare a datelor de piață de către operatorii economici din sectorul agricol și agroalimentar, în conformitate cu art. 223 din Regulamentul (UE) nr. 1308/2013. Acest mecanism vizează colectarea sistematică a datelor privind prețurile, producția, stocurile și alte informații relevante pentru monitorizarea pieței.

În statele membre ale Uniunii Europene, astfel de mecanisme reprezintă o practică standard și sunt aplicate diferențiat, în funcție de dimensiunea operatorilor, specificul activității și relevanța acestora pentru piață. În mod obișnuit, cerințele de raportare sunt adaptate capacităților operatorilor economici, limitate la un set minim de date relevante și implementate prin sisteme informaționale care reduc sarcina administrativă.

În același sens, proiectul creează cadrul juridic necesar pentru aplicarea unor mecanisme similare în Republica Moldova, cu respectarea principiilor proporționalității și eficienței administrative.

Impactul asupra sectorului privat se manifestă în principal prin instituirea cerințelor de comunicare a datelor de piață. Operatorii economici vor transmite date privind prețurile, volumele produse sau comercializate, stocurile și alte informații relevante, în funcție de specificul activității.

Aceste date sunt deja generate și utilizate în activitatea curentă a operatorilor, astfel încât procesul nu implică crearea unor date noi, ci doar transmiterea acestora într-un format standardizat.

Costurile de conformare sunt reduse și derivă în principal din timpul necesar raportării, estimat la aproximativ 1–3 ore lunar per operator, în funcție de dimensiunea și complexitatea activității. Proiectul nu presupune obligații de investiții în infrastructură tehnologică sau sisteme informatice suplimentare din partea operatorilor economici.

Pentru întreprinderile mici și microîntreprinderi, cerințele vor fi stabilite în mod proporțional, inclusiv prin posibilitatea instituirii unor praguri sau excepții prin actele normative de punere în aplicare, în vederea evitării unei sarcini administrative disproporționate.

Deși proiectul poate genera o sarcină administrativă suplimentară limitată, aceasta este atenuată prin digitalizarea procesului de raportare, utilizarea formularelor standardizate și dezvoltarea unui sistem informațional interoperabil cu alte sisteme existente, care va reduce dubla raportare. Pe termen mediu și lung, aceste măsuri vor conduce la simplificarea interacțiunii operatorilor economici cu autoritățile publice și la reducerea timpului necesar raportării.

Totodată, proiectul generează beneficii directe pentru mediul de afaceri, inclusiv:

- creșterea transparenței pieței și accesul la informații relevante;
- îmbunătățirea predictibilității activității economice;
- asigurarea unor condiții de concurență mai echitabile;
- fundamentarea mai eficientă a măsurilor de sprijin și intervențiilor publice.

Implementarea proiectului poate implica anumite riscuri, în special reticența inițială a operatorilor în furnizarea datelor, preocupări privind confidențialitatea informațiilor și dificultăți de adaptare în faza incipientă. Aceste riscuri sunt diminuate prin instituirea unor garanții clare privind protecția datelor, utilizarea acestora exclusiv în formă agregată, dezvoltarea unor instrumente digitale accesibile, precum și prin organizarea activităților de informare și instruire.

În același timp, implementarea etapizată a cerințelor, în funcție de relevanța operatorilor și de specificul sectoarelor vizate, va permite o adaptare graduală și va asigura un echilibru între necesitatea colectării datelor și menținerea unui impact redus asupra mediului de afaceri.

4.4. Impactul social

Impactul social al proiectului este indirect, dar pozitiv, manifestându-se prin îmbunătățirea securității alimentare, printr-o mai bună monitorizare a producției, stocurilor și fluxurilor comerciale, precum și reducerea incertitudinilor de piață cu efect asupra stabilității prețurilor pentru consumatori.

Pe de altă parte, nu sunt identificate riscuri de discriminare sau impact disproporționat asupra unor grupuri sociale, întrucât măsurile propuse vizează în mod general funcționarea pieței, nu categorii specifice de populație.

4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal

Proiectul prevede colectarea și prelucrarea unor date care pot include, după caz, date cu caracter personal, în contextul monitorizării pieței agricole. Prelucrarea acestor date, în mod limitat, va avea loc exclusiv în următoarele scopuri:

- 1) monitorizarea și analiza pieței produselor agricole și agroalimentare;
- 2) fundamentarea și evaluarea politicilor publice;
- 3) îndeplinirea obligațiilor de raportare și notificare către Comisia Europeană;
- 4) informarea autorităților publice și a publicului, exclusiv în formă agregată.

Proiectul instituie garanții pentru protecția datelor și a informațiilor comerciale. Datele vor fi colectate strict în măsura necesară realizării scopurilor prevăzute de lege, iar accesul la date

individuale va fi restricționat și acordat doar persoanelor autorizate. Datele vor fi supuse, după caz, anonimizării sau agregării înainte de utilizarea în scop de analiză și publicare, cu respectarea legislației privind protecția datelor cu caracter personal, în măsura în care sunt prelucrate asemenea date.

Sistemul informațional va integra mecanisme tehnice de securitate, inclusiv controlul accesului, trasabilitatea utilizării datelor și măsuri de prevenire a divulgării neautorizate a informațiilor. Aspectele tehnice și procedurale urmează a fi detaliate în actele normative de punere în aplicare a legii.

4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen

Proiectul de lege nu conține prevederi care să genereze un impact diferențiat asupra femeilor, bărbaților sau altor grupuri în funcție de criterii de gen. Măsurile propuse sunt de natură tehnică și instituțională și se aplică în mod uniform tuturor operatorilor economici din sectorul agricol și agroalimentar.

4.5. Impactul asupra mediului

Proiectul de lege nu are impact direct asupra mediului. Totuși, prin instituirea unui sistem de monitorizare a pieței bazat pe date, proiectul contribuie indirect la fundamentarea unor politici agricole mai eficiente și sustenabile. O mai bună corelare între producție și cererea de pe piață ar putea reduce riscurile de supraproducție și risipă alimentară și ar sprijini deciziile orientate spre utilizarea eficientă a resurselor.

4.6. Alte impacturi și informații relevante

Nu sunt identificate.

5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE

5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională

Proiectul creează baza juridică necesară pentru aplicarea și implementarea ulterioară a actelor de punere în aplicare adoptate de Comisia Europeană în temeiul Regulamentului (UE) nr. 1308/2013, inclusiv a Regulamentelor (UE) 2017/1183 și 2017/1185 privind raportarea datelor de piață. Alinierea la cele două regulamente urmează a fi efectuată conform obligațiilor asumate la Capitolul 11, pct. 24 din Programul Național de Aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană pentru anii 2025-2029, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 306/2025.

Grad general: „Parțial compatibil”.

Pentru art. 223 alin. (2)-(3) UE: „Parțial transpus”.

Pentru competențele exclusive ale Comisiei: „Prevederi UE netranspuse – aplicabile direct de la data aderării”.

5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE

Capitolul nou propus pentru completarea Legii nr. 257/2006 integrează în cadrul juridic național conceptele și cerințele europene privind monitorizarea pieței agricole, stabilind mecanismul de colectare, prelucrare și utilizare a datelor de piață. Totodată, proiectul asigură o transpunere flexibilă, care permite detalierea aspectelor tehnice prin acte normative subsecvente. Implementarea proiectului va fi urmată de elaborarea și aprobarea următoarelor acte:

- hotărâre de Guvern de punere în aplicare a legii, care să prevadă arhitectura sistemului, categoriile de date colectate și operatorii vizați, frecvența și modalitățile de raportare, precum și mecanismele de cooperare instituțională;

- hotărâre de Guvern pentru aprobarea Conceptului sistemului informațional și a Regulamentului de funcționare a sistemului;
- acte ale Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare privind metodologiile de colectare și utilizare a datelor, formularele și instrucțiunile tehnice;
- documentația tehnică necesară pentru dezvoltarea sistemului informațional.

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ

Proiectul de lege contribuie la transpunerea parțială a acquis-ului Uniunii Europene și a fost supus procesului de avizare interinstituțională, inclusiv din perspectiva compatibilității cu legislația UE.

Proiectul a fost transmis spre examinare autorităților și instituțiilor relevante, inclusiv Cancelariei de Stat (Centrul de Armonizare a Legislației), Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării, Agenției de Guvernare Electronică, Ministerului Finanțelor, Biroului Național de Statistică, Centrului Național Anticorupție, Ministerului Justiției, precum și reprezentanților mediului de afaceri din sectorul agroalimentar.

Proiectul a fost supus consultărilor publice prin publicarea pe platforma particip.gov.md și prin transmiterea către reprezentanții mediului de afaceri din sectorul agroalimentar. În procesul de consultare au fost implicate asociații ale producătorilor agricoli, procesatori și comercianți.

De asemenea, proiectul a fost expus pentru consultări publice pe pagina web: <https://particip.gov.md/ro/document/stages/proiectul-de-lege-pentru-modificarea-legii-nr-2572006-privind-organizarea-si-functionarea-pietelor/16431>.

Observațiile Centrului de Armonizare a Legislației și ale altor autorități participante la avizare au fost analizate și luate în considerare, după caz. În vederea asigurării clarității și predictibilității normei:

- au fost introduse expres în proiect categoriile de date supuse notificării;
- a fost definită noțiunea de furnizori de date;
- au fost consolidate garanțiile privind protecția datelor și confidențialitatea informațiilor;
- a fost precizat caracterul temporar și preaderare al mecanismului național de monitorizare, cu aplicarea acestuia până la data aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană.

Totodată, calificativul din tabelul de concordanță a fost ajustat la „Parțial compatibil”, în conformitate cu metodologia de armonizare.

7. Concluziile expertizelor

Proiectul de lege a fost supus avizării interinstituționale și consultării publice, inclusiv consultării mediului de afaceri, prin scrisoarea nr. 18-05/1138 din 16.04.2026. Observațiile și propunerile recepționate au fost examinate și luate în considerare la definitivarea proiectului.

Ministerul Justiției, în cadrul examinării proiectului, a formulat observații și propuneri privind respectarea cerințelor de tehnică legislativă, claritatea soluțiilor normative și reglementarea corespunzătoare a dispozițiilor privind intrarea în vigoare și implementarea legii. Acestea au fost examinate și acceptate în procesul de definitivare a proiectului.

Totodată, proiectul a fost examinat în contextul observațiilor experților Comisiei Europene – DG AGRI. Experții au confirmat lipsa observațiilor asupra modificărilor propuse pentru reflectarea prevederilor art. 223 și 224 din Regulamentul (UE) nr. 1308/2013, referitoare la monitorizarea pieței, comunicarea, raportarea și notificarea datelor. Recomandările generale formulate vizează necesitatea consolidării informației privind actele legislative și normative adoptate, în curs de elaborare sau planificate, prin care sunt transpuse dispozițiile relevante ale regulamentului, inclusiv corespondența acestora cu prevederile respective ale acquis-ului Uniunii Europene.

În procesul de definitivare a proiectului au fost luate în considerare prevederile Regulamentului (UE) nr. 1308/2013, în special art. 223 și 224, în vederea asigurării compatibilității cadrului normativ național cu cerințele privind comunicarea, utilizarea, publicarea și protecția datelor de piață.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Prin introducerea unui cadru juridic dedicat monitorizării pieței și comunicării datelor, proiectul contribuie la alinierea legislației naționale la mecanismele utilizate în statele membre ale Uniunii Europene, fără a crea paralelisme sau incoerențe normative.

Din perspectiva națională, proiectul de lege se integrează în cadrul normativ existent prin modificarea și completarea Legii nr. 257/2006 privind organizarea și funcționarea piețelor produselor agricole și agroalimentare. În acest sens, legea se completează cu un capitol nou dedicat monitorizării pieței și comunicării datelor de piață și actualizează terminologia utilizată.

Proiectul nu implică abrogarea altor acte, însă aplicarea acestuia prevede elaborarea actelor normative subsecvente.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Implementarea prevederilor proiectului va necesita:

- elaborarea și aprobarea actelor normative subsecvente;
- dezvoltarea sistemului informațional;
- instruirea personalului;
- informarea operatorilor economici;
- implementarea etapizată a obligațiilor de raportare.

Prezenta lege intră în vigoare peste 6 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Guvernul, în termen de 18 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, va aduce actele sale normative în concordanță cu aceasta și va adopta actele normative necesare implementării ei.

La etapa actuală, proiectul de lege instituie cadrul juridic necesar pentru dezvoltarea sistemului informațional de monitorizare a pieței agricole și agroalimentare, fără a genera prin sine cheltuieli imediate suplimentare de la bugetul de stat. În documentele de planificare strategică a fost estimată suma de 7.647,6 mii lei pentru implementarea sistemului, însă costurile finale urmează a fi determinate în baza studiului de fezabilitate, a conceptului sistemului informațional și a caietului de sarcini.

Dezvoltarea și funcționarea sistemului vor fi asigurate etapizat, în funcție de capacitățile instituționale și resursele financiare disponibile, inclusiv prin valorificarea suportului oferit de partenerii de dezvoltare și prin utilizarea datelor deja existente în sistemele informaționale ale autorităților și instituțiilor publice.

Ministru

Eugeniu OSMOCHESCU